

کوروش احمدی

دیپلمات پیشین

اینکه مذاکره بشود یا نشود، امری است که در حوزه اختیارات مقامات عالی رتبه است. اما آنچه مهم است، این است که تصمیم‌گیری مقامات بر مبنای اطلاعات درست و دقیق باشد. اگر اظهارات آقای قالیباف درباره دستورالعمل اخیر ترامپ را مبنا قرار دهیم، روشن است که اطلاعات ایشان درست و دقیق نیست. و این متأسفانه شامل بسیاری دیگر، از جمله در بعضی رسانه‌ها هم می‌شود. آقای قالیباف گفته‌اند: «وظیفه داریم برای همه تبیین کنیم که سندی که ترامپ امضا کرده است، به معنی خلع سلاح ایران است». چنین چیزی در دستورالعمل ترامپ وجود ندارد. با توجه به این مشکل، مرور اجمالی سند یادشده ضرورت دارد:

- 1- در دستورالعمل ترامپ این اهداف سیاستی ذکر شده است: 1- جلوگیری از دسترسی ایران به سلاح اتمی و موشک‌های بالستیک قاره‌یما 2- خنثی کردن شبکه ایران و فعالیت‌های منطقه‌ای اش 3- مختل و تضعیف کردن «سیاه و نیابتی‌هایش» و جلوگیری از دسترسی آنها به منابع مالی برای ادامه فعالیت‌های بی‌ثبات‌کننده و 4- مقابله با توسعه گسترده موشک‌ها و دیگر توانایی‌های تسلیحاتی نامتعارف و نامتعارف.
- 2- به لحاظ اجرایی، وزارت خزانه‌داری موظف شده است که 1- هر شخصی را که اقدام به نقض تحریم‌های ایران می‌کند، هدف تحریم قرار دهد و تدابیر اجرائی مناسب علیه او اتخاذ کند. 2- ترتیباتی اتخاذ کند که «ایران و نیابتی‌هایش امکان دسترسی به درآمد نداشته باشند». 3- مجوزهای عمومی صادره برای کاهش تحریم‌های اقتصادی یا مالی را لغو یا اصلاح کند. 4- دستورالعمل‌های روزآمدشده‌ای به بخش‌های مربوطه شامل شرکت‌های کشتی‌رانی، بیمه‌ها و مقامات بندری صادر کند و مخاطرات ناشی از نقض تحریم‌ها را یادآوری کند. 5- ترتیبی دهد که تدابیر تقابلی اف‌ای‌تی‌اف علیه ایران لغو نشود.
- 3- وزارت خارجه آمریکا موظف شده است: 1- معافیت‌های تحریمی، به‌ویژه آنها که کاهش تحریم‌های اقتصادی و مالی، از جمله پروژه بندر چابهار را برای ایران در نظر گرفته است، اصلاح یا لغو کند. 2- به همراه دیگر وزارتخانه‌ها تسهیلاتی با هدف به صفر رساندن صدور نفت ایران، از جمله به چین، اتخاذ کند. 3- برای منزوی کردن ایران در سطح جهانی و در سازمان‌های بین‌المللی و جلوگیری از تردد «اعضای سیاه و نیابتی‌ها» در خارج از مرزهای ایران اقدام کند. 4- گام‌های لازم را به کمک وزارت خزانه‌داری برای کسب اطمینان از استفاده‌نکردن از سیستم مالی عراق از سوی ایران برای دورزدن تحریم‌ها و استفاده‌نکردن از «کشورهای خلیج» به‌عنوان محلی برای گریز از تحریم‌ها و کشتی‌به‌کشتی کردن اقلام برادر. 5- با نمایندگان دیگر کشورهای برای فعال‌کردن مکانیسم ماشه، پاسخ‌گو کردن ایران «برای نقض آن‌بی‌تی» و طرح مستمر موضوعات مربوط به ایران در شورای امنیت همکاری کند.

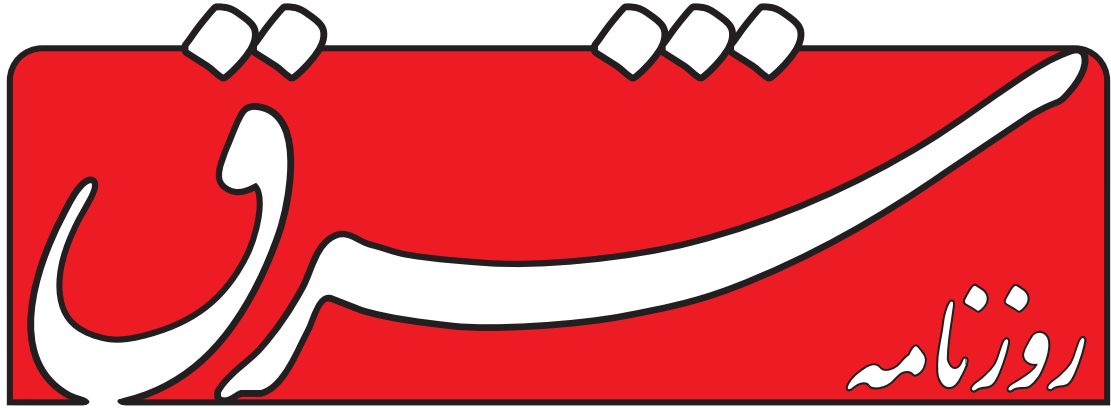
4- در این دستورالعمل وظایفی نیز برای وزارت بازرگانی آمریکا جهت جلوگیری از صدور فناوری‌ها برای اهداف نظامی به ایران و دادستان کل جهت بررسی و تعقیب اشخاص و شبکه‌های مرتبط به ایران در داخل آمریکا، توقیف شناورهای حامل نفت ایران، یافتن و مصادره دارایی‌های دولتی ایران در آمریکا و دیگر کشورها، تعقیب اشخاص و شبکه‌های فعال برای رودن و کشتن آمریکاییان و مقابله با فعالیت‌های اطلاعاتی از سوی ایران مقرر شده است.

نتیجه‌گیری

- دستورالعمل یا بخش‌نامه ترامپ حاوی هیچ تحریم جدیدی نیست و هدف آن صرفاً اجرای سخت‌گیرانه تحریم‌های قبلی است. - دستورالعمل صرفاً ساخت بمب اتمی و تولید موشک‌های بالستیک قاره‌یما از طرف ایران را تهدید وجودی علیه آمریکا و متحدانش نامیده و منع کرده است. درباره توسعه گسترده برنامه موشکی ایران یعنی برنامه موشکی کوتاه‌برد و میان‌برد و دیگر توانایی‌های تسلیحاتی نامتعارف و نامتعارف ایران، تنها از «مقابله» با آنها سخن رفته و صحبتی از «خلع سلاح ایران» در هیچ جای سند وجود ندارد.

- این دستورالعمل سندی است که به لحاظ رسمی اهمیت «فرمان اجرائی» را ندارد و از جمله در دادگاه‌ها قابل استناد نیست و اجرای آنها صرفاً بستگی به میل رئیس جمهور دارد.

سه شنبه ۲۳ بهمن ۱۴۰۳
۱۲ شعبان ۱۴۴۶
۱۱ فوریه ۲۰۲۵
سال بیست‌ویکم
شماره ۵۰۴۷
۲۰ هزار تومان
صفحه ۱۲

گفت‌وگوی محمدرضا یزدان پرست با افشین هاشمی

انتقاد سازنده و اعتراض کارگشا

یعنی هیچ چیز نگوا!

صفحه ۶

در «شرق» امروز می‌خوانید: بحران صنعت داروسازی در ایران • دولت و بازسازی اعتماد/ قادر باستانی تبریزی • بیماران، گرفتار سیاست‌های ارزی/ علیرضا چیدری

روز ایران

راهپیمایی ۲۲ بهمن با حضور مقامات چهره‌های برجسته و اقشار مختلف مردم در اقصی نقاط کشور برگزار شد

- پاسخ پزشکیان به اقدامات و سخنان ترامپ: مدعی مذاکره‌ای؟ پس این غلط‌ها چیست؟
- رئیس قوه قضائیه: آمریکا از همراهی مردم با انقلاب واهمه دارد
- رئیس مجلس: به دنبال تحول اقتصادی با اولویت حل معیشت مردم هستیم
- حجت‌الاسلام سید حسن خمینی: با این مردم هیچ کس توان مقابله با انقلاب را ندارد

این گزارش را در صفحه ۲ بخوانید. عکس: پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری

یادداشت

ضرورت ارائه گزارش کارنامه ۶ ماهه دولت

احسان هوشمند

بسیار گذرا و ساده به آن پرداخته‌اند و حداکثر کاری که صورت گرفته، اشاره به قهرکردن یا صندوق رای بوده و اقدام مشخصی برای تحلیل و بررسی عمیق چرایی این پدیده انجام نشده است. درحالی‌که در شش‌ماهه اخیر، افزون بر تحولات لبنان و غزه، منطقه شاهد فروپاشی نظام سیاسی حاکم بر سوریه بود و به این ترتیب سیاست منطقه‌ای ایران نیز از این دگرگونی بی‌تأثیر نخواهد بود، اما در عالم واقع هیچ نشانه‌ای از تغییرات کلی و جزئی در سیاست خارجی مشاهده نشده است. به‌ویژه آنکه تحولات اخیر منطقه‌ای با شروع به کار دولت تازه آمریکا همراه بوده و پیش‌بینی می‌شود حضور آقای ترامپ در کاخ سفید، صفحه جدیدی از مناسبات ایران و آمریکا را رقم خواهد زد.

۲- پس از شش ماه از آغاز به کار دولت، ضروری است دولت در گزارشی مستند و تفصیلی به ملت ایران، عملکرد خود در حوزه اقتصادی و نیز سیاست خارجی را مورد ارزیابی دقیق و غیرشعاری قرار دهد و درباره چرایی کامیابی‌های احتمالی و ناکامی‌های روی داده با ملت ایران سخن گوید. گزارش صریح، روشن و واقع‌بینانه از وضعیت کشور و علل بروز گرانی‌های اخیر و کاهش شدید ارزش پول ملی و راهکار دولت برای مدیریت این وضعیت در شش ماه آتی، از جمله بخش‌هایی است که باید به اطلاع ملت ایران برسد و در نهایت گفته شود آیا با استمرار وضع موجود، امکان اصلاح روبه‌ها و بهبود وضعیت معیشتی مردم در دسترس خواهد بود یا خیر؟ اگر پاسخ آری است، چگونه؟ و اگر پاسخ منفی است، چرا؟ و برای فائق آمدن بر این موانع چه باید کرد؟ دولت به صورت مشخص قرار است در شش ماه آینده چه فعالیت‌هایی برای مدیریت مسائل کشور داشته باشد؟ این اقدامات چگونه و با چه نقشه راهی اجرائی می‌شوند؟ فرایندها و مراحل کار چیست و پیش‌بینی دقیق درباره نتایج

این اقدامات چه خواهد بود؟ یعنی قرار است کشور در شش ماه آتی شاهد چه وضعیتی باشد؟ دولت باید به شهروندان ایرانی بگوید قرار است تا شش ماه آینده از وضع موجود به صورت دقیق به چه نقطه و وضعیتی برسیم؟ یا اینکه دولت به روشنی اعلام کند با توجه به شرایط موجود کشور چنین امکانی وجود ندارد و صادقانه بگوید روندهای جاری چنین امکانی به دولت نخواهد داد که افقی از شش ماه آینده کشور را ترسیم کند. در ارزیابی شش‌ماهه فعالیت‌های دولت، همچنین ضروری است عملکرد تک‌تک وزرا و استانداران مورد ارزیابی قرار گیرد. در بسیاری از بخش‌ها، مدیران دولت نتوانسته‌اند در حیطه وظایف و اختیارات قانونی ظاهر شوند و برخی از استان‌های کشور به دلیل ناکارآمدی استانداران دچار مسائل دیگری شده که شرایط را برای هم‌وطنان دشوارتر کرده است. آیا دولت برای تغییر برخی وزرا و استانداران ناتوان برنامه‌ای دارد؟ استمرار فعالیت این استانداران نتهت‌ها به نارضایتی‌ها دامن می‌زند، بلکه موجب می‌شود کشور با مسائل بزرگ‌تری دست به‌گیران شود.

۳- به نظر می‌رسد سیاست خارجی گرانگه فعالیت‌های دولت است. شاید چنین به نظر برسد که در این وضعیت که برای سیاست خارجی روی داده، امکان پیشبرد برنامه‌های اقتصادی و بهبود جدی وضعیت معیشتی شهروندان چندان ساده نیست. در شرایطی که به نظر می‌رسد راه‌گفت‌وگو و فراتر از آن مصالحه ایران و طرف‌های اروپایی و آمریکا با موانع جدی روبه‌رو شده، برنامه دولت در حوزه سیاست خارجی چیست؟ آیا در این شرایط دولت می‌تواند به فعالیت‌های ثمربخش در حوزه اقتصادی در داخل ادامه دهد؟ در صورتی که پاسخ مثبت است، دولت چگونه می‌تواند در این بخش اهداف اعلامی خود در سیاست خارجی را محقق کند؟ گذشت شش ماه از عمر دولت زمان زیادی نیست، اما با توجه به اینکه فعالیت‌های دولت با سرنوشت ده‌ها میلیون ایرانی مرتبط است و لحظه لحظه زندگی هم‌وطنان تحت تأثیر فعالیت‌ها، برنامه‌ها و اقدامات دولت قرار دارد، ضروری است در گزارشی کارنامه شش‌ماهه فعالیت‌های خود را به اطلاع هم‌وطنان برساند تا زمینه بحث و گفت‌وگوی جدی درباره کارنامه شش‌ماهه دولت فراهم شود. آیا رئیس‌جمهور با ملت ایران به صورت شفاف سخن می‌گوید و گزارش دقیقی از وضعیت کشور ارائه می‌شود؟

پیش از شش ماه از مراسم تفیذ و آغاز به کار دولت پزشکیان می‌گذرد. در این دوره شش‌ماهه، کشور شاهد تحولات شایان توجهی بوده و البته برخی اقدامات مثبت و شماری ناکامی‌ها نیز تجربه شده است. در حوزه عمومی، دو شاخص بسیار مهم در مرکز توجه بخش بزرگی از جامعه ایرانی است: نخست وضعیت اقتصادی و شاخص‌های اقتصادی مرتبط با زندگی روزمره و معیشت شهروندان. یعنی گرانی، تورم و ارزش پول ملی و قیمت برابری ارزهای خارجی از جمله اساسی‌ترین حوزه‌هایی است که به دلیل اثرگذاری مستقیم بر زندگی روزمره میلیون‌ها ایرانی و بی‌ثباتی‌های گسترده بازار ارز و پول، مورد توجه بخش زیادی از ایرانیان است. افزایش شمار اقساط فقیر، افزایش فشارهای معیشتی بر بسیاری از ایرانیان به‌ویژه جوانان، افزایش طلاق و آسیب‌های اجتماعی و مانند آن از جمله تبعات استمرار مشکلات اقتصادی کشور است که به تشدید نارضایتی‌ها منجر می‌شود. در این حوزه، دولت در شش ماه گذشته کارنامه موفق و قابل دفاعی ندارد. موضوع دومی که افکار عمومی به صورت گسترده با نگرانی آن را تعقیب می‌کند، سیاست خارجی کشور است. در این زمینه نیز وضعیت کشور در حالت بلاتکلیفی قرار گرفته و دستاورد محسوس‌تری روی نداده است. در حوزه سیاست داخلی نیز عملکرد وزرا و استانداران از جمله مباحثی است که در حوزه عمومی مورد توجه افکار عمومی قرار دارد.

۱- شش ماه از آغاز به کار دولت می‌گذرد. پس از دوره‌های دو‌ماهه از ثبات نسبی بازار کشور، از اول خرداد تا اوایل مرداد ۱۴۰۳، با شروع به کار دولت، تلاطم در بازار بیش از پیش خود را هویدا کرد. دولت با معرفی وزرایی با سلیقه مختلف سیاسی و شعاع وفاق ملی، در حالی کار خود را آغاز کرد که از اردیبهشت ۱۳۹۷ به دلیل خروج ترامپ از برجام، تکان‌های شدیدی به بازار کشور وارد شده و تورم و متعاقب آن گرانی، اثرات درناکی در زندگی روزمره مردم و معیشت عموم شهروندان بر جای گذاشته است. موج نارضایتی عمومی از روندهای موجود، به‌ویژه در حوزه اقتصادی، خود را در انتخابات مجلس و ریاست‌جمهوری نشان داد. مشارکت‌نکردن بخش بزرگی از ایرانیان در سه انتخابات گذشته، یکی از مهم‌ترین نشانه‌های نارضایتی عمومی است که تاکنون کمتر درباره آن سخن گفته شده یا بررسی عمیقی درباره آن انجام شده است. صداوسیما کشور و دیگر رسانه‌ها و نیز مراکز علمی و پژوهشی و دولتمردان

برگزیده‌ها

رسانه‌های خارجی در بازتاب راهپیمایی ۲۲ بهمن

ایران تسلیم فشارها نخواهد شد

سهم انرژی تجدیدپذیر در سبد انرژی ایران ۱/۵ و در سبد انرژی جهان ۱۷/۵ درصد است

رویگردانی از انرژی سبز

پاسخ سازمان بهزیستی به گزارش «شرق»

بحران مدیریت شهری در تهران

ترافیک، تعطیلی‌های بیابای و بی‌نظمی گسترده

حاشیه‌های تازه یحیی در فولاد

گل محمدی بر سر دوراهی ماندن و رفتن

عراقچی در ارزیابی تلفنی با گوترش

سازمان ملل موضعی قاطع علیه توطئه کوچاندن مردم غزه

اتخاذ کند

یادداشت

گذر از «دالان باریک»

حسین حسکو

کارشناس اقتصادی

«وقتی می‌توانیم مشکلات را حل کنیم که همه دست به دست هم دهیم... اگر کسی تصور کند که عقل کل است، مشکل خواهیم داشت، عقل کل همه ما و شما و... هستیم». (مسعود پزشکیان - ۱۱/۲۰)

۱- روزهای سختی در پیش است؛ روزهایی که جز با تأمین خواست‌های مشروع مردم و ایجاد مشارکت اجتماعی در پرتو عقلانیت مدرن و «حکومت قانون»، گذر از آن ممکن نیست. گذر از دالان باریکی که در این سرزمین عمری یک‌وونیم قرن دارد. «راه باریکی که طی آن حکومت و جامعه یکدیگر را متوازن می‌سازند. توازن که محصول مبارزه‌ای دائمی است که طی آن فرادستان (قدرتمندان) زنجیر مهار جامعه بر خود را می‌پذیرند (مجبور می‌شوند) و جامعه نیز می‌پذیرد که با قدرت همکاری کند. جامعه برای مهار قدرتمندان بسیج می‌شود و قدرت نیز ظرفیت‌های خود برای حل‌وفصل مناقشات، حاکمیت قانون و ارائه خدمات عمومی را افزایش می‌دهد.» (راه باریک آزادی).

جناب آقای مهندس بحرینیان

مصیبت وارده را صمیمانه تسلیت عرض می‌کنیم. از خداوند سبحان برای آن مرحوم غفران و برای بازماندگان رحمت الهی آرزو نمودیم. مهدی رحمانیان، احمد غلامی

انتشارات شرق منتشر کرد

ارتباط با روزنامه شرق T.ME/ALOSHARGH

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق ۸۶۰ ۳۶ ۱۱۹